Ч. 224 (14.473). Львів, вівторок 6. жовтня 1936. «Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504·060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
П[illegible] 30·00 „
Р[illegible] 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чистка у КП(б)У.

(ВУ) На Україні кінчиться виміна партійних документів; у київській окрузі переведено виміну у 98% організацій, усуваючи з партії 912-ох членів. Один з визначних діячів КП(б)У заявив: „Провірка і виміна документів дала змогу викрити і усунути замаскованих ворогів партії, замаскованих націоналістів, білогвардійців, троцькістів, зіновіївців, шахраїв та лінтяїв“.

ВІДГОМІН ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.

МОСКВА, 5. 10. ПАТ. Як повідомляють з Ашхабаду (Туркменістан), перед спеціяльною військовою колегією найвищого суду СССР почалася розправа проти 6. царських старшин: пор. Якухіна і штабскапітана Зімніцького, що 1919. року розстріляли у Красноводську 26-ох большевицьких комісарів з Баку. Дотепер оба вони укривалися на території СССР.

РАДЕК ЗБОЖЕВОЛІВ?

МОСКВА, 5. 10. ПАТ. Як говорять у колах закордонних журналістів, К. Радек збожеволів у вязниці.

ЗІЗД УКРАЇНСЬКОГО „ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА“.

(ВУ) Як подають „Вісти“, в Київі відбувся 5. зїзд т-ва „Червоний Хрест“ при співучасти 250-ох делеґатів.

Американські ветерани в боротьбі з комунізмом.

КЛІВЛЄНД, 5. 10. ПАТ. Конґрес „американського леґіону“ (ветеранів світової війни) ухвалив резолюцію з домаганням гострої боротьби проти комунізму. Інші резолюції домагаються закону, що наказував би брати дактильоскопійні знимки від усіх чужинців, видалити кожного чужинця, покараного за зломання американських законів та давати банкові позички лише америк. громадянам. Голова америк. федерації праці взивав ветеранів до спільної акції з метою: не допустити, щоб Злучені Держави заключили якінебудь союзи зі закордоном.

ВИБОРЧА КАМПАНІЯ.

НЮ ЙОРК, 5. 10. ПАТ. На основі дотеперішніх вислідів анкети тижневик „Літерері Дайджест“ обчислює, що Лендон дістане 293.972 голосів, Рузвельт — 185.495. Демократи зосереджують тепер всю передвиборчу акцію на східних стейтах, що мають майже половину населення унії. Рузвельт навіть не буде обїздити західних. У католицькому таборі помітний роздор: частина підтримує Рузвельта, частина закидує йому зближення до комуністів та протирелігійних кол.

Завзяті бої за Мадрид.

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. Націоналісти завзято атакують на всіх фронтах довкруги Мадриду, червоні уперто бороняться. На відтинках Толєда і Наваль Пераль повстанці сильно бомбардують.

Від вчорашнього ранку йде бій за Наваль Пераль.

НА ПІВНОЧІ.

ЛЯ КОРУНЯ, 5. 9. ПАТ. Радіокомунікат стверджує, що положення на усіх відтинках корисне.

Повстанці знову збомбардували Більбао. Червоні сильно заатакували Овієдо, але їх відкинено з великими втратами.

В АРАГОНІЇ.

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. Як повідомляє тутешне мін-ство війни, червоні заняли м. Лягермета та почали відтіля бомбардувати твердиню Хака. Під Пердіверою відбито наступ повстанців, що втратили 30-ох убитих. Під Санта Олялля малий загін червоних знищив самоходи націоналістів.

У ГІБРАЛЬТАРСЬКОМУ ПРОЛИВІ.

КАЗАБЛЯНКА, 5. 10. ПАТ. Останніми днями дійшло до перестрілки між прибережними батеріями Таріфи й А[illegible]су та якимсь червоним кораблем.

ЕВАКУУЮТЬ МАДРИД ЧИ НІ?

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. В офіційних колах заперечують, немов би уряд наказав евакуацію Мадриду. Вивезли лише кілька ґруп дітей, з огляду на трудноці у харчуванні.

ЛЯ ПАСІОНАРІЯ — ПОЛКОВНИКОМ.

МАДРИД, 5. 10. ПАТ. Комуністичну діячку, відому під псевдонімом „Пасіонарії“ заіменували почесним полковником 5. полку людової міліції.

СТАНОВИЩЕ КАРЛІСТІВ.

ВІДЕНЬ, 5. 10. ПАТ. Нині відлетіла делеґація зложена з 12-ох карлістів, що відвідала кн. Ксаверія де Бурбон-Парма. Її провідник Мануель Фальконде заявив представникам преси, що карлісти не візьмуть участи в уряді військової диктатури, лише підтримають її на політичному терені, як дотепер на військовому.

МІЖНАРОДНІЙ ТРИБУНАЛ ТАНЖЕРУ ПРОТИ МАДРИДУ.

ТАНЖЕР, 5. 10. ПАТ. Судді мішаного трибуналу в Танжері відмовилися співпрацювати з прокуратором Анджельом де ля Гвардія, хоча міжнародній контрольний комітет (зложений з консулів) його приняв. Судді закидують, що він не може бути незалежний, бо заіменував його мардидський уряд.

Анґльо-італійські переговори?

ЛЬОНДОН, 5. 10. ПАТ. Обговорюючи побут мін. Ідена на Рівієрі, „Морнінг Пост“ припускає, що при тій нагоді переведе він розмови з представником італійського уряду; годі було їх перевести в Женеві з огляду на присутність абісинської делеґації. Італія — мовляв — уже від довшого часу шукає контакту з Анґлією та Францією, щоб обговорити положення у східному басейні Середземного Моря та питання приступлення Італії до заозанельської конвенції.

НЕМА МІСЦЯ!

В Польщі нема місця для української молоді у високих школах, зокрема на медичнім, фармацевтичнім та інших фахових виділах.

Львів, 5. жовтня 1936.

І. К. Ц. з 3. ц. м. подає замітку: „Поляци не допущені до університету в Ковне“, де повідомляє, що на медичний і ветеринарійний виділ у Ковні не приняли ані одного студента поляка. Обурення „Курієра Цодз.“ уважаю слушним і замкнення воріт до високих студій для національних меншин нічим неоправданим актом. Одначе не маю сумніву, що польська молодь з інших держав знайде все місце по університетах у Польщі й високу освіту собі здобуде.

Але загляньмо до іншої закутини Европи, а саме на полудневосхідні землі Річипосполитої, де живе не якась дрібонька національна меншина, але в компактній масі у числі 7 мілїонів душ український нарід, що становить ⅕ всього населення Польщі і творить від 60 до 90 проц. більшість на тій области. Цей великий нарід позбавлений багатьох користей, що їх дає приналежність до держави, та чи не найбільше покривдження зазнає він на шкільній ділянці. Не хочу обговорювати цілости шкільного питання, торкнуся тільки одного, тепер актуального відтинка, а саме відношення польських університетських властей до української молоді, зокрема прийняття її до фахових високих шкіл.

Найвимовніша є тут таки сама польська статистика, яка каже таке:

Число всіх студентів у високих школах Польщі було (в круглих цифрах):

	поляків	українців	жидів
р. 1928/9	30.000	2.500	8.700
р. 1933/4	36.600	2.800	8.400
р. 1934/5	36.700	2.500	7.100

В цьому загальному числі послідовно підноситься цифра польської студіюючої молоді, яка з 70 проц. зросла до 76.4 проц; зате цифра українців (зокрема греко-католиків) спадає з 4.6 проц. до 3.1 проц.; жиди спадають з 20.4 проц. до 14.8 проц. у високих школах.

Українців найбільше було і є на правничому та фільософічному виділі.

Цікаво виглядає чисельний стан українців на медицині й техніці, а саме:

Студенти медицини у відсотках:

	поляки	українці	жиди
р. 1928/9	70.7 проц.	7 проц.	17.9 проц.
р. 1933/4	72.6 проц.	6 проц.	17 проц.
р. 1934/5	73.9 проц.	5.9 проц.	15.8 проц.

Між студентами на медичному виділі найбільше спадає цифра греко-католиків, бо з 6 проц. до 3.2 проц. вкінці, до 2.9 проц. Цифра православних студентів медицини зростає (2.3 проц.—4.2 проц.—4.4 проц.), але між ними ледви чи половина є української народности.

Студенти політехніки у відсотках:

	римо-кат.	гр.-кат.	правосл.	жиди
р. 1928/9	78.9%	3.5%	2.5%	11.6%
р. 1933/4	78.6%	3. %	3.1%	12.4%
р. 1934/5	79.4%	2.4%	3.1%	12.3%

Як бачимо з поданих вище цифр, на двох фахових виділах спадає чило українців з Галичини до половини на медицині і троха менше як половини на техніці. Загально ми повинні мати у всіх високих школах 20 пр[illegible] студіюючої

молоді, а у львівському університеті щонайменш 50 проц. А тимчасом як нам далеко до тої цифри, яку мають жиди, що перевищають відсоткове відношення студентів до числа свого населення!

Коли розглянути політику університетських властей, зокрема львівських шкіл, до нашої молоді, то тої політики не можна інакше назвати, як політикою повної екстермінації. Дуже докладно виявляється ця політика в цьому році. Українська Парляментарна Репрезентація вичерпала всі свої засоби, щоб добитися зміни системи. Двічі інтервеніювала у міністрів, складала меморіяли або переговорювала устно з представниками університетської влади, та — на жаль — все це залишилось без наслідків. У львівському університеті на медицину на I. рік принято ледви 10 проц. українців, на інші фахові виділи те саме. У Варшаві до стоматольогічної вищої школи на 105 принятих є всього 9 українців, на техніку не приняли мабуть нікого, на медицину те саме. У Познані на фармацевтику на 5 українських зголошень не принято ні одного, на медицину на 24 зголошених українців приняли ледви 4 (мин. року на 12 зголошених принято 11). Відкинули у Львові й у Варшаві зголошення студентів, які здали матуру з відзначенням. З цього ясно виходить, що не все рішав науковий ценз (Мигоцький у Львові і Стельмахівна у Вильні на медицину, Войтовичівна на дентистку), а рішала хіба національна приналежність.

З того, як трактують університетські професори нашу молодь при іспитах (проф. Грабський) і при признаванні матеріяльних полекш та як поводяться професорські колегії при прийнятті наших дітей на студії, бачимо, що для української молоді є дуже мало можливостей кінчити нині високі студії в Польщі. Виходить, що для нашої молоді нема місця у високих школах. В такій ситуації є тільки одна розвязка справи, а саме зреалізувати закон, ухвалений Соймом ще у 1922 р. та оснувати у Львові якнайскорше повний український університет.

Дмитро Великанович,
посол.

В атмосфері девалюації.

У Голяндії зорганізували окрему поліцію для боротьби зі звишкою цін; вона остерігає покупців, щоб не купували у склепах, де товар подорожчав.

Швайцарська федеральна рада частинно, або зовсім скасувала мито на овочі, ярини і яйця, частинно обнизила їх на 50—75 прц.

Чехословацька корона здевалюована; **уряд не подав покищо, до якої висоти — вирішить це щойно нині.** Він сподіється, що рівновага на внутрішньому ринку не захитається і буде поборювати неоправдану звишку цін.

У Празі відбудеться цього тижня нарада губернаторів емісійних банків держав Малої Антанти.

У Польщі припас золота збільшився на 3,600.000 зол., припас девіз зменшився на 3,000.000 зол., припас польських монет і білонів зменшився на 12,400.000 зол., обіг банкнотів збільшився на 56,800.000 зол. Висота золотого покриття 32.29 прц., дисконтова стопа 5 прц., льомбардова 6 прц.

Боротьба з неписьменністю
після офіційної її ліквідації на Сов. Україні.

Большевицька влада Сов. України 1932. р. з нагоди 15-их роковин жовтневої революції святочово проголосила, що ліквідація неписьменности завершена. Одначе вже рік пізніше народній комісаріят осв. мусів признатися, що твердження про ліквідацію неписьменности на Сов. Україні, було лише „декляративною заявою“, а в дійсности залишалося 1,200.000 неписьменних.

Передчасне проголошення остаточної ліквідації неписьменности на Сов. Україні теперішній народній комісар освіти В. Затонський поставив за провину свому попередникові М. Скрипникові. який, мовляв, хотів приспати увагу пролетарського громадянства до справи ліквідації неписьменности. Всеж гадалося, що ліквідація неписьменности буде завершена не пізніше 1935. р., бо підлягала ліквідації менша кількість осіб у порівнанні з тою, яка стала грамотною за один 1932-ий рік (приблизно 1.400.000 осіб).

Але й ці сподівання не справдилися. Так, В. Затонський у своїй промові на засіданні Ради при Народнім Комісаріяті освіти 9. липня 1936. р., між іншим ствердив, що „на жаль, ми ще дуже погано виконуємо ухвалу Раднаркому СРСР і ЦК ВКП (б), а також ЦК КП(б)У про ліквідацію неписьменности“...*) „В кожному пункті у нас залишились невеличкі групки неписьменних. Вони переважно складаються з залишків одноосібників, деякої частини будівників, частини кустарів, а особливо хатніх господарок. Виявляється, що чимало є неписьменних хатніх господарок серед сімей пролетарів“.

Слід підкреслити, що на цей раз В. Затонський не подає загальної кількости неписьменних, мабуть, з тої причини, що статистика Сов. України нераз уже скрахувала. Отож можна припускати, що неписьменних залишилося тепер більше, ніж їх було у 1933. році.

Для ліквідації неписьменности передбачено покликати не лише учительство, але студентів і учнів 7—10 клясів середньої школи.

Вже не раз проходили постанови комуністичної партії про виконання в якімсь терміні ліквідації неписьменности, як і нераз большевицька влада офіціяльно проголошувала, що вона зліквідує цю найтяжчу спадщину, яку залишив царський уряд після себе на Україні. І у своїй промові 9. липня ц. р. В. Затонський також підкреслив, що ліквідація неписьменности — „це справа надзвичайно серйозна“, та додав як найбільший аргумент, що „особисто товариш Сталін міцно взявся за це“.

Але, як бачимо, всі ці ухвали та заяви большевицької влади не в силі зліквідувати неписьменности і не виходять поза „декляративні заяви“ про остаточну ліквідацію неписьменности. І це з тої причини, на яку щиро вказав М. Скрипник ще 1928. р.: „Неписьменність 500 тисяч ми ліквідуємо, а 400 тис. у нас нових настає“.

Таким робом справа неписьменности на Сов. Україні нагадує Сизифову працю.

Ст. Сірополко.

*) В. П. Затонський. Забезпечити провідну роль учителя. „Комуністична Освіта“, ч. 8, 1936 р. Див. 20-у стор.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Військова змова в Мароку?

КАЗАБЛЯНКА, 5. 10. ПАТ. Командант окупаційних військ у Мароку ген. Серзт заперечує поголоски, немов би військова залога у Мекнесі пробувала викликати повстання та остерігає військо і цивільних перед провокаційною діяльністю невідповідальних одиниць.

Французький уряд борониться перед доріжнею.

ПАРИЖ, 5. 10. ПАТ. У промові, виголошеній перед мікрофоном міністр господарки Спінас заявив, що монетарний закон не може мати впливу на ціни тому, що уряд обнизив мита на закордонні товари, які моглиб подорожіти. Якщоб це не вистарчило, він покличе до життя окрему митну комісію, що слідкуватиме за хитанням цін і пропонуватиме засоби проти доріжні предметів першої потреби. Девалюація поправить кредитові умовини, дозволюючи фінансувати публичні роботи. Франція отворила двері для міжнародньої вільної виміни; тепер пора на інші держави.

Французький уряд проголосив відозву проти підвишки цін, за яку погрожує репресіями. Лише на товари зі сирівців закордонного походження можна дещо піднести ціни — зрештою, щоб тому запобігти, уряд обнижить мита.

В ЄГИПТІ НЕ БУДЕ ДЕВАЛЮАЦІЇ.

БЕРЛІН, 5. 10. ПАТ. Єгипетський прем'єр Нагас Паша, який перебуває тут від тижня, ... певнив представників преси, що Єгипет не думає девалюувати своєї валюти.

А В ЯПОНІЇ?

ТОКІО, 5. 10. ПАТ. Міністр закорд. справ повідомив французький уряд, що Японія не займе становища до франка, доки не устійнить ... вартости цього останнього. Японія автоматично бере участь в договорі трьох держав тому, що ... вона уже є звязаний з фунтом.

Сутички націоналістів з комуністами.

У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 5. 10. ПАТ. Вчора відбувся в Льондоні похід фашистівської організації під проводом сер Освальда Мослі. Похід мав відбутися у східних дільницях, заселених головно жидами й робітниками. Щоб не допустити до походу, жиди протестували в уряді, а коли уряд відмовився заборонити „людовий фронт“ Льондону зібрався у тих дільницях, щоб силою задержати похід. Поліція в останній хвилині заборонила сер Освальдові Мослі відбути перегляд його сил у східних дільницях. Тоді фашисти пішли походом над Тамізу й там сер Освальд Мослі виголосив промову, та заявив, що коли **британський уряд безсильний супроти жидо-соціялістичню-комуністичного фронту, то саме тому Англія потребує фашистівського уряду.**

ЛЬОНДОН, 5. 10. ПАТ. Обговорюючи вчорашні події, „Таймс“ взиває парлямент видати суворішу регляментацію маніфестації, бо бійки фашистів з комуністами стають публичною небезпекою.

І В ПАРИЖІ.

Вчора в Парижі дійшло до бурхливих демонстрацій. Комуністи уладили віче; у відповідь на те провідник французьких націоналістів де ля Рок, якому два дні тому міністерство внутрішніх справ відмовило дозволу відбути подібне віче, візвав своїх членів зібратися недалеко парку, в якому відбувалося комуністичне віче. Щоби не допустити до сутичок, влада змобілізувала коло парку 20 тисяч поліції, рухомої гвардії та навіть війська. Комуністи, боючися, що націоналісти займуть уночі парк, обсадили його своїми людьми заздалегідь. Не зважаючи на таку обережність, між комуністами й приклонниками де ля Рока виникли поважні сутички. Кольона маніфестантів націоналістів повела наступ до входових брам парку, на що республиканська гвардія відповіла протинаступом і арештуваннями. До 15. год. поліція арештувала кількасот людей, переважно націоналістів, яких тягаровими автами відставлено до поодиноких комісаріятів.

Вечором приклонники де ля Рока перейшли на Елізейські поля, де знову дійшло до сутички з поліцією, що арештувала коло 100 осіб. Разом арештовано вчора 1.300 маніфестантів.

Ювилей, що заслуговує на увагу всього громадянства.

Дня 5. жовтня ц. р. минуло 25 літ від часу, коли повстала в нас школа, якої зміст і програма були небуденною новиною на ґрунті нашого рідного шкільництва, а саме перша українська торговельна школа.

Думка про потребу такої школи зродилась у голові одного з піонірів нашої господарської розбудови проф. львівської політехніки і викладача Торг. Академії Романа Залозецького. З цією думкою носився він кілька літ, шукаючи прихильників для її реалізації серед передових господарських діячів, особливо в проводі „Народньої Торговлі". Хоч як відповідала така школа вимогам життя, проте в наших умовинах думка про неї була настільки сміла, що викликала побоювання навіть у людей, які всеціло віддані були справі нашого господарського розвою.

Тому реалізація цієї думки прийшла не зараз. Піднесена на Раді „Нар. Торговлі", виринула відтак у Станиславові у філії Педаг. Т-ва, звідкіля перейшла до Головного Виділу тогож Т-ва до Львова. Та здійснила її інша установа, а саме „Просвіта". Її заходами вибрано окремий комітет у складі проф. Залозецького (як голова), дир. А. Сероїчковського, дир. О. Саєвича, дир. В. Нагірного, проф. А. Гарасевича і дир. Я. Литвиновича і цей комітет довів справу до успішного кінця. Покликана до життя кураторія з відпоручників Кр. Союзу Ревіз., Сільського Господаря, Н. Т-ва ім. Шевченка, Учит. Громади і Р. Т-ва Педагогічного перейняла під проводом проф. В. Шухевича опіку над школою, якої відкриття в домі „Просвіти" відбулося 5. жовтня 1911. року.

Першим директором Торговельної Школи, яку фірмувало Т-во „Просвіта", а матеріяльно підтримували всі установи, заступлені в кураторії, став її проф. Р. Залозецький. У своїй промові при отворенні школи зазначив він, що нова школа має витворити купецький стан, який в економічному житті кожної нації грає найважнішу ролю, має дати фахівців-торговельників для українських установ.

Завдання, накреслене проф. Залозецьким, сповняє Торг. Школа успішно ціле чверть століття. Вона виховала численні кадри кооперативних працівників, а також чимало самостійних купців. Її абсольвенти ввійшли в наше господарське життя, озброєні фаховим знанням і перейняті ідеєю служби економічним потребам української нації, що все більше находять своє вдоволення у рямцях рідної господарської організації.

У шк. році 1917-18 провід школи обняв визначний педагог і відомий кооперативний діяч, дир. Денис Коренець. Чимало зусиль довелось йому вложити, щоб поставити школу на відповідно високий рівень, особливо в перших роках після війни, яка перервала була нормальний розвиток школи. Та ці зусилля не змарнувались. Довіря українського громадянства до цієї одинокої нашої торговельної школи постійно зростало, що відзеркалювалось у фреквенції учнів та учениць. Не меншу національно-господарську цінність від тої, що її мала спершу 2-літня, від 1924/25. р. 3-літня коедукаційна торговельна школа, виказав теж однорічний торговельний курс для абітурієнтів, створений при школі в 1920/21. р. Він дав змогу абсольвентам середніх шкіл у короткому речинці здобути потрібне знання і завдяки цьому найти доступ до господарських варстатів праці. Це — зокрема для воєнних поворотців — мало першорядне значіння, а багатьом нашим економічним, передовсім кооперативним установам дало в приспішеному темпі фахових працівників, з яких чимало займає сьогодні відповідальні становища.

Наше звідомлення булоб далеко не повне, колиб ми не згадали заслуг бувших і теперішніх учителів школи, зокрема довголітнього її професора Амврозія Березовського, що часово виконував теж обовязки управителя школи, відновивши її разом з п. О. Скрентовичем швидко після відступу російських військ зі Львова в році 1915.

У минулому шк. році провід школи обняв довголітній її професор, вихованок Вис. Школи для Світової Торговлі у Відні, Антін Ковалисько. З енергією молодої, амбітної людини взяв він цю велику керму у свої руки, відданий всеціло справі дальшої розбудови цієї ще важнішої ніж колись, виховної установи. Діло в тому, що наша сьогоднішня господарська зрілість ставить куди більші вимоги до тих, що входять в орбіту української господарської діловитости, і цим вимогам мусять відповісти абсольвенти школи, виказуючи потрібну підготову для практичної роботи.

Не зважаючи на своє 25-річне істнування, школа не поборола досі труднощів в осягненні такої засадничої передумовини для нормального розвитку, якою є відповідне приміщення. Досі ще ця важна й одинока в своєму роді виховна установа скитається по ріжних льокалях у піднаймі і не відповідає під цим оглядом навіть скромним вимогам, які треба до неї ставити. А слід підкреслити, що в цьому саме і є найбільша загроза для неї. Діло в тому, що польський уряд, бажаючи спинити неоправданий життям гін молоді до загально-освітніх шкіл і звернути поважнішу ніж досі її кількість у русло професійної освіти, веде перебудову всього професійного шкільництва, надаючи йому широкі права включно з отворенням доступу до вищих студій. Це справа, на яку досі не звернули ми належної уваги. Повстають нові професійні гімназії і ліцеї, а старі професійні школи входять у мережу шкіл в новому зреформованому виді. Наш ювилят, „Торговельна Школа „Р. Ш." у Львові, що має загальнокраєве значіння, бо на провінції тільки Яворів від мин. року веде торговельні курси, залишається досі поза рямцями згаданої реформи*. Причиною цього є саме те, що школа не вивінована так, як цього вимагають приписи державних шкільних чинників та — що найважніше — не має відповідного приміщення. Це глибока проблема, яку мусить чимскорше розвязати українське громадянство, чи пак наша найвища шкільна магістраля, Гол. Управа „Рідної Школи", бо вона від трьох літ є фірмантом та опікуном Торговельної Школи. Покликаний до життя Комітет будови окремого приміщення почав уже свою працю, але при великім обтяженню українського громадянства ріжними жертвами, не відважився досі повести широко закроєної збіркової акції

Так чи інакше, а Торг. Школа у Львові мусить дістати бодай тимчасове, але відповідне приміщення, заки жертвенність широкого громадянства або одиниць-меценатів дасть змогу збудувати гідний свого завдання дім професійної торговельної освіти. Мусить дістати хоч тимчасове, але відповідне приміщення, щоб могти здобути повноту належних їй прав та сповняти дальше свою велику місію: підготовляти нові кадри фахово-освічених людей, яких постійно і все більше потребує приспішене темпо українського національно-господарського розвитку.

В. Несторович.

*) При цій нагоді подаю, що схему організації українського торговельно-кооперативного шкільництва на основах державної реформи опрацював дир. Д. Коренець (див. часопис „Р. Школа" з 15. квітня 1936).

З української преси.

„Дві нормалізації, між якими істнує звязок".

Під повищим наголовком находимо в останньому числі „Мети" (з 4. ц. м.) статтю на високо-актуальну тему, що торкається одної сторінки мартирольогії української молоді та щораз частіших проявів крайнього серволізму серед цієї молоді. Наголовок статті неконче відповідає її змістові. Проте зміст настільки цікавий, що містимо ту статтю з невеличким скороченням та — для більшої прозорости — власними підтитулами у тексті. — Ред.

У дискусії про „нормалізацію" робимо сьогодні перерву. Хочемо спинитися на одному актуальному явищі, яке проте стоїть у глибокому звязку з нашою темою. Маємо на думці справу приняття української молоді до високих шкіл.

ПРОТЕКЦІЇ, ЗНАЙОМСТВА, МИТАРСТВА...

Яка важна це справа для українського громадянства, не потребуємо доказувати. І як трудно українським абсольвентам середніх шкіл попасти на такі виділи, що дають вигляди кращого соціяльного забезпечення, — теж загально відомо. Зате лише невеличкому гуртові людей відомі ті всі митарства, морочливі заходи і помислові пошуканки за всякими протекціями, які — вживаючи слів євангельської притчі — дозволяють виїмковим щасливцям пролізти крізь вухо голки і попасти на... медицину, фармацевтику, чи якусь стоматольогію. Та щож? — протекції, знайомства — річ людська. Нас вони мало цікавилиб, навіть колиб переродилися в систему. Та ледви, чи можнаб їх звязати з дискусією про „нормалізацію..."

НОРМАЛІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІДНОСИН — УНІВЕРСИТЕТІВ НЕ ТОРКАЄТЬСЯ...

Відсоток від ряду літ приниманих на деякі факультети польських університетів українських студентів, є покажчиком протинормалізаційного „апетиту" професури і дає образ ненормальности українсько-польських взаємин у високих школах. Однак проблема приняття української молоді на упривілеєні факультети цим не вичерпується. Хоч — як кажемо — „офіційна" нормалізація не має на польські високі школи доступу, то проте ми є тут свідками цікавих явищ, неначе другорядних її продуктів. Ось довідуємося, що один з праведних польських університетських професорів так вияснював прилюдно малу скількість принятих студентів-українців: „бо була інтервенція з боку УНДО". Маємо теж відомости, що відповідальна за приняття на університет людина висловилася з цієї нагоди прилюдно так: „на університет політики не допускаю. У нас нема українців, лише русини". Довідуємося врешті, що університетські чинники, до яких українська сторона зверталася з проханням за підтримкою при приниманні, радили довірочно в поданні вживати терміну „рускі". Мовляв, слово „український" шкодить при приниманні... Це безперечно цікаві приклади реакції університетських чинників на „нормалізацію", в царині, де рішає їхня свобідна, неконтрольована воля. Як бачимо, ця реакція не багато ріжниться від тієї, про яку ми так широко розписувалися в двох перших статтях у випадку сірих безпосередніх виконавців і носіїв волі держави. Соціольоґічний тип виконування функцій порученої влади той сам, лише соціяльно-політичне середовище інше, методика субтельніша...

УКРАЇНСЬКА РЕАКЦІЯ: БЕЗХРЕБЕТНІСТЬ І ЛИЗУНСТВО.

Та й тут дивуватися нема чому. Коли начальний орган ендеції пише: „хай би за політичні услуги УНДО-ві платила санація, лиш не зі загальної скарбниці польського народу", то ясно, що ендецькі „сторожі" тієї скарбниці берегтимуть її цупко. Ще й радітимуть, що мають нагоду здискредитувати „угоду", заключену нібито між УНДО-м і санацією. Але найбільш тут цікава реакція української сторони. Як мало в українському громадянстві того, що назвалиб ми культурою чи моралю національної боротьби, як слабо воно підготоване до тієї боротьби і як мало проявляє в ній характерности! Ось нпр., довідуємося, що скількість прохань, в яких уживається слово „рускі", зростає. Зате маліє скількість тих молодих людей, які раніш зголошувалися до своїх студентських організацій перед вступом на університет. Завелася в деяких з них поведінка — на всякий випадок — зголошуватися до цих організацій аж після вступлення. Знаємо випадки, де „протекції" шукали українці в людини, яка є поза скобками українського громадянства. Відомий нам врешті факт, де студент, щоби влекшити приняття, заявляв, що дома розмовляє по польськи. Цікаво, що середовище, з якого, здебільша рекрутуються ці випадки, стоїть у різкій опозиції до теперішнього курсу нормалізації. Мовляв, із засадничих причин"...

Ми навели лише кілька прикладів метушні, яка старанно уникає денного світла. Безперечно, незвичайно трудно дійти до найтемніших її сутінків. Та вже сказаного вистане, щоби поробити деякі висновки. Безперечно зорганізована українська студентська молодь мусить тією справою занятися трохи більше, ніж це було досі. Але найважніше те, що ця молодь мусить у справах організації приняття найти нарешті контакт з зорганізованим старшим грома-

дянством, навіть скажемо, з політичними чинниками. Це не в порядку, коли студентська молодь засклеплюється у свому гетто, оправдуючи цю свою ізоляцію зле зрозумілим принципіялізмом. Така ізоляція доводить до насилення цих прикрих явищ, які сьогодні заторкуємо. Може й нехотячи, молодь тим своїм становищем облегчує втечу від буденної, морочливої щохвилинної, але масової боротьби за свої права, яка одинока рішає про успіх змагань цілого народу. В нашому громадянстві і так ще мало є зрозуміння потреби систематичної і безперервної боротьби за дрібниці, і так помічуємо тут величезну пропасть поміж теорією і практикою, поміж словом і ділом. У наслідок недостачі культури боротьби вчутрі того самого громадянства дійшло в нас до просто абсурдального поміщання понять легалізму й опортунізму та всіх тих „ізмів", якими від ряду літ наш політичний загумінок ріжні „політики" засмічують. Ось і наслідком цього в нас на кожному кроці витворюється і без того така пригожа почва під „принципіялізм" на денному світлі й „опортунізм" — на ділі справжній сервілізм, — у сутінках; тока безліч є в нас визнавців подвійної моралі, іншої в прилюдному, іншої в приватному житті, так дуже можлива оця задушлива атмосфера наших міст і містечок, яку характеризує просто злочинне безділля, тупе фраверство і демагогія. Безперечно, всі ці молоді і старі маленькі хитрунці, всі ці хвилеві відступники від своїх переконань, в моменті заходів дістатися на університет, лише причиняються до задушливости тієї атмосфери. Та ми не можемо зробити лише їх відповідальними за неї. При системі принять, яку створюють деякі університети, можна багато вибачити, однак ніяким чином не можна оправдати не лише вгорі описаних явищ, яких ми чимраз частіше стаємо свідками, але й не можна оправдати того, що відповідні студентські й інші громадянські організації не боряться з тими явищами, не витворюють відповідної прилюдної опінії, яка робилаб їх неможливими.

ПЕРЕТВОРІМ ВЛАСНУ ПСИХІКУ!

Безперечно, між цими явищами морального заломання одиниць та „великою політикою" є звязок. Коли ці заломання зростають, замісць у гарті боротьби маліти, коли опір розсипується, замісць цілеміти, то напір напевно не маліти лише зростатиме. З того н. пр., що багато наших громадських чи збірних рад волить для „спокою" висунути на війта чи солтиса поляка, ніж обстоювати українця, напевно не вийде засада, яку держава признала б добровільно, а то й накинулаб, а саме засада, щоб там, де є більшість радних українців, уже тим самим мусів бути солтис чи війт українець. І те, що чимраз більше буде прохань на університет з терміном „руські", напевно не допоможе виробити закон про вживання терміну „український". Навіть при найбільш успішній і зручній „нормалізації"...

Ці явища зникнуть, коли до боротьби з ними приступить ціле наше громадянство і прилюдна опінія. Думаємо теж, що лише в атмосфері здорового суперництва може повстати здорова атмосфера „нормалізації". Але думаємо теж, що заки приступити до політичної нормалізації з польською державою, треба раніш знормалізувати внутрішні відносини в себе.

Окремі компанії для вояків зпоміж української шляхти.

Краківський „ІКЦ" з 5. ц. м. повідомляє, що до Кракова приїзджає в понеділок 5. жовтня ц. р. „з орхестрою і кобзами компанія підгалянських стрільців, зложена зі стокількадесять стрільців дрібної шляхти. З Кракова виїдуть вони на тиждень у краєзнавчу подорож до Катовиць, Познаня, Гдині і Варшави. Ці вояки походять з повітів: турчанського, самбірського, дрогобицького і добромильського. Їх виховують при війську в однім відділі та в однім дусі старих традицій польського лицарства".

„ІКЦ" пише далі, що „за згаданою компанією приїде до Кракова 20. жовтня ц. р. велика прогулька дрібної шляхти зі згаданих підкарпатських повітів. Це буде початок паломництв відродженої дрібної шляхти, зорганізованої у повітові союзи, до колишньої історичної столиці Польщі — до гробів польських королів, яким ця шляхта так вірно служила".

Ми переконані, що українська дрібна шляхта не змінить ні свого прадідівського обряду, ні віри батьків, ні своєї національности, але піде слідами тих своїх великих попередників, як гетьман Петро Конашевич Сагайдачний,

Піде слідами гр. Андрія Шептицького, гр. Тишкевича, Вячеслава Липинського та інших, щоб спільною працею з українським народом вибороти кращу долю собі і цілій українській нації.

—o—

Львівська Міська Рада охрещує вулиці.

ДВА УКРАЇНСЬКІ ІМЕНА СЕРЕД ПОЛЬСЬКИХ.

На засіданні львівської міської ради, що відбулося 3. жовтня, директор міського архіву д-р Чоловський предложив іменем міської управи і технічної комісії міської ради внески у справі надання назв 86 вулицям. Йде тут про вулиці, що взагалі не мали ще назв та про вулиці, що їх назва мусить бути змінена, тому, що таку назву має вже друга вулиця в місті. Потреба тих змін викликана прилученням до Львова підміських громад, де назви вулиць до цієї пори не були упорядковані. Внески дир. Чоловського йшли в цьому напрямі, щоб вулицям надати назви одиниць, що полягли в боях польських військ, або польських легіонів у великій війні, далі, деякі вулиці малиб називатися у прикметниковій формі від назв великих битв, де польські військa мали перевагу. Одні вулиці дістали назву від предметів, що звязані з летунством, други назви від моря. Щодо жидівських назв, пропонував дир. Чоловський назвати одну вулицю іменем поручника Штайнгавза, що впав як старшина легіонів, другу вулицю іменем Рожи Мельцерової. — Вкінці пропонував дир. Чоловський назвати одну вулицю іменем гетьмана Мазепи, другу вулицю іменем Симеона Петлюри.

Проти тих внесків виступив радний д-р Янеллі. Закинув, що проект має „баталістичний" характер, переважна кількість вулиць дістає назви, що звязані з війною та з військовими справами. Але крім війська є також важні культурні ділянки, що повинні би найти вислів у назвах вулиць. Крім цього назви вибрані не систематично, бож на війні впало багато польських старшин і не знати, чому вибрано саме тих, що подані в рефераті. Взагалі технічна комісія міської ради не мала компетенції вирішувати цих справ і тут треба було питатися істориків. Щодо конкретних пропозицій, дир. Янеллі зазначив, що діяльність Рожи Мельцерової нікому невідома, а щодо українських назв, сказав, що може час вшанувати память Петлюри, бож його роля ще невияснена, дарма, що брав участь у поході Польщі на Київ. Не знати, кому Петлюра приніс користь, а у „братнього руського народу" можна найти чимало великих одиниць, що мають заслуги на культурній ділянці, багато важніші як виключно військові заслуги. Радний д-р Шморак іменем жидів пояснив, що Рожа Мельцерова була сеймовою послинкою та відомою суспільною діячкою. На те радний д-р Перацький замітив, що сама суспільна діяльність хіба не вистачає, щоб місто давало якійсь особі найбільшу пошану, яку дати може, себто назву вулиць. Є багато жінок, що може й більше заслужили на таку пошану як Рожа Мельцерова. „Не буду", сказав далі д-р Перацький, пропонувати жадної ендечки, вкажу тільки на першу дружину Президента Мосціцького, бл. п. Михайлину Мосціцьку, що була членом міської ради, та дійсно визначною і заслуженою громадською діячкою. Вкінці міська рада на внесок д-ра Бжеського, голови Польського Радницького Клюбу рішила відіслати справу до культурно-освітньої комісії міської ради, де члени могли би її розглянути.

У звязку з тими нарадами, слід пригадати, що радний сенатор Децикевич ще в 1934 році представив міській управі список одиниць української історії, щоб їх іменами назвати вулиці міста Львова. У цьому списку були подані визначні постаті української історії, між ними також гетьман Мазепа і отаман Симон Петлюра. Далі були там поміщені імена українських письменників і мистців, а вкінці також імена визначних українських громадян новішої доби, з ними кардинала Сембратовича, Юліяна Лаврівського, Олександра Барвінського, Омеляна і Олександра Огоновських, Івана Левинського. З тих імен, як виходить з вище сказаного, дир. Чоловський узяв тільки два.

Тому, що справа перейшла тепер до культурно-освітньої комісії міської ради і будуть її там розглядати з культурного і наукового становища, булоб побажане, щоб Організація Українців міста Львова і Наукове Т-во ім. Шевченка представило негайно міській управі відповідні внески у цій справі.

—o—

До відома учительства.

Тих учителів (-льок), що внаслідок перенесення розділені в подружому житті, прохаємо **негайно подати свої адреси і дати перенесення** на руки посла Великановича, Варшава, Сойм.

Президія Української Парламентарної Репрезентації.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Еспанські націоналістичні летуни знищили фабрику муніції в Мадриді. Згинуло коло 100 осіб.

Парагвайський президент розвязав комуністичну партію.

В Португалії зорганізовано т. зв. „португальський легіон", якого завдання буде берегти суспільний лад і державний устрій.

Японське міністерство закорд. справ заявило, що Японія не буде толерувати інгеренції В. Британії ані інших держав до японсько-китайських справ. Китайсько-японське напруження дещо злагіднене, частина японських кораблів відплила.

У Лізі Націй відбулося засідання правничої комісії, що розглядала питання, чи не скликатиб 1937. міжнародній конгрес для поборювання тероризму. Польський делегат поставився очевидно позитивно до міжн. конвенції для поборювання тероризму.

У Франції зліквідовано страйк у готельсько-гастрономічному промислі, передавши спір арбітражеві.

Король Неджду Ібн Сауд візвав у імені власному, іменами Ємену та еміра Кераку палестинських арабів закинути страйк і терор. Слід сподіватися, що їхній заклик не лишиться без відгуку тому, що зближується час збору і вивозу помаранч найбільшого богатства Палестини.

Князь Монака отворив „Національний банк Монака", що буде бити монакійську монету.

Засідання ради міністрів у справі девалюації.

ВАРШАВА, 5. 10. ПАТ. Вчора вполудне відбулося під проводом премієра ген. Славой-Складковського засідання ради міністрів. На засіданні ухвалили, що рада міністрів прилучується однодушно до опінії міністрів господарських ділянок, що у звязку з теперішньою ситуацією на міжнароднім грошевім ринку нема ніякої потреби, ні конечности змінювати дотеперішню валютову політику уряду.

Американський імпорт вищий від експорту.

ВАШИНГТОН, 5. 10. ПАТ. Перший раз від 10 років імпорт до Зединених Держав вищий від експорту. Статистичні дані торкаються першого семестру 1936. р. Сальдо в некористь Зединених Держав є 9 міліонів долярів.

—o—

Третій корабель виїхав з Одеси до Еспанії.

МОСКВА, 5. 10. ПАТ. З Одеси виїхав уже до Еспанії третій совітський корабель з харчами. Транспорт веде 2256 тон збіжжя, 675 тон цукру, 375.000 коробок мясних консерв, 125.000 коробок сконденсованого молока, какао і кави.

—o—

Кооперативна вечірка й академія.

В суботу 3. ц. м. у „жовтій салі“ Народнього Дому“ й кімнатах „Української Бесіди“ відбулася кооперативна вечірка з обжинками — рідкий ще оригінальний у нас вечір, що пройшов з повним успіхом. Серед співу обжинкових пісень (співав хор „Львівського Бояна“) йшов салями барвистий похід жниць, який зупинився перед „господарем“ і „господинею“ — **сен. О. Луцьким та пею І. Бонковською.** Провідниця жниць, „княгиня“ пі Христя Терлецька, зняла з голови й передала сен. О. Луцькому вінок з колосся: сен. О. Луцький поцілував його та виголосив коротку й палку промову про прегарний староукраїнський звичай обжинок, який від нас поширився по всьому світі, про радісне завершення хліборобських трудів і про осяги української господарської праці за минулий рік.

Вечірка зібрала чимало учасників зпоміж українського кооперативного та загальногромадського світа і серед прегарного, невимушеного настрою тревала — до білого ранку.

В неділю вполудне в салі Театру Ріжнородностей відбулася Кооперативна Академія. Відкрив її ширшою промовою **сен. інж. Юліян Павликовський**, який з нагоди цих кооперативних днів у Львові казав про міжнародне кооперативне свято, про найважніші кооперативні чесноти та про перший всеукраїнський кооперативний з'їзд **в Києві в 1918 році**. Черговий промовець п. **Витанович** відчитав реферат про початки кооперативної діяльности у Східній Галичині, серед якої чимало кооперативних піонірів було наражених на найприкріші переслідування. Врешті **сен. О. Луцький** склав у красноречивій формі звіт з кооперативної української діяльности за минулий рік, проявляючи питомий собі оптимізм. Реферати були переплітані піснями хору „Сурма“. Академія скінчилася відспіванням національного гимну.

Шиpiть наш часопис!

Інавґурація нового акад. року у гр.-кат. Богословській Академії у Львові.

В неділю 4. ц. м. відбулася святочна інавгурація ІХ. акад. року Богословської Академії у Львові. В год. 9. рано відбулась торжественна Служба Божа, в год. 10.45 в залі Академії урочисте відкриття. Естрада була чудово прикрашена образами О. Новаківського „Наука“ і „Мистецтво“ та портретом митр. Шептицького кисти того самого артиста; поверх на чудовому килимі вишалася старовинна ікона Матери Божої.

Відкрив новий академічний рік ректор Академії **о. мітрат д-р Йосиф Сліпий**, кажучи про значіння католицьких університетів та про конкретні заходи створити такий католицький університет з істнуючої Богословської Академії у Львові. В мин. акад. році викладало у ній 27 професорських сил (звичайних і надзв. професорів, доцентів і запрошених осіб), з того 15 на теольогічному і 12 на фільософічному факультеті. Слухачів було 357 (212 теольог. факультет і 145 фільософ.), абсолюторію дістало 60 осіб. Видатків було поверх 70.000 зол. У Музею Академії є вже 1.060 скатальогованих предметів, у Бібліотеці 1.600 наукових книжок. Закінчив о. ректор свою промову привітом і поклоном митрополитові Шептицькому.

Черговий промовець, **о. проф. Юліян Дзерович**, виголосив змістовий реферат про системи виховання. Сильний хор питомців відспівав на початку кантату „Господи, Боже мій“, при кінці — національний гимн. Між присутніми були не тільки професори й питомці та представники церковних кол на чолі з Преосв. Н. Будкою, але й багато передових громадян з ріжних кол. Вони засвідчили своєю присутністю розуміння ваги Духовної Академії, яке істнує серед широкого громадянства.

Антисемітизм у Совітах.

З Москви повідомляють, що на Україні і Білорусі арештували большевики 32 рабінів, між іншими відомого чудотворного рабіна з Бобруйська. Рабіна з Ростова над Доном вислали на 5 літ на Соловки. Рабінам закидають порозуміння із троцькістами. З Москви сигналізують теж про зріст антисемітизму. З богато фабрик викинули комісарів-жидів.

М. ЕРДЕДІ.

ФЛІРТ.

I.

Георг Параді вийшов бадьоро з готелю, підспівував щось собі під носом і пішов перейтись по парку. Він вдихав свіже повітря, надихане сосновим лісом, довкола лікувального місця, відчував тепло сонячного проміння і піддавався далекій циганській мельодії. Музика настроювала його чудово і кожний звук нового ритму втягав він окрема. Вона нагадувала йому в оце соняшне пополудне настрій вечірньої забави з шампаном.

Параді сів на лавці і запалив папіроску. Він заплющив мрійливо очі і думав про якісь давні справи, спомини з приємно проведеного десь колись літа, давно похоронену молодість. Нараз здрігнувся.

Мимо нього пройшла молода жінка. Її короткий погляд зустрівся на мить з його зором; Параді дивився на гарну незнайому, якби зачарований. Незнайома відчула його уважливість і ніжним рухом відвернула голову.

Параді дивився вслід за нею. Встав з лавки і пішов за нею. Серце почало в нього битися. Мав таке враження, якби досі ще ніколи не зустрів такої гарної жінки.

Жінка щезла у воротах готелю. Параді вітався з полекшою. Тепер, коли вони мешкають у тому самому будинку, лекше буде зробити знайомість. Він пішов за інформацією до готелевого портієра.

— Хто була ця пані?

— Перший поверх, кімната сім — відповів портієр, для якого всі гості зводилися тільки до числа.

Параді розпитував далі:

— А як вона називається?

— Вона приїхала із своєю мамою. Вчора приїхали з Будапешту. Прізвища молодої пані не знаю.

— Дякую.

Ґеорґові знову стало лекше.

— Отже вона — панна...

Сів у голю, чекаючи, аж вона явиться, щоб знайти якусь нагоду познайомитись з нею. На літнищі нема таких строгих товариських правил, як у місті.

Чекав цілу годину. Молода незнайома зійшла з поверху із своєю мамою. Він аж почервонів, коли глянув на неї. Обі пішли на тенісову площу. Параді йшов за ними здалека.

Пів години пізніше він уже грав тенніс з молодою жінкою. Відбиваючи мячик жартував:

— А тепер відбиваю до вас ракетою своє серце...

І валив що сили ракетою:

— Плей!

— Реді!

Мячик летів на другий бік і Параді кричав:

— Тішуся, що ви не відкинули мого серця назад.

І грали далі.

II.

— Ельзо!

Молода жінка обернулася.

— Ах, це ти Ольго!

Приятельки поцілувалися.

— Хто той молодий мужчина, з яким ти познайомилася на теннісовій площі?

— Один інжинір з Будапешту... дуже симпатичний хлопець.

— Ти з незвичайною симпатією розмовляла з ним.

— Бо він мені подобається

— А мені ні.

— Такий мужчина був завсіди моїм ідеалом. Про такого я нераз мріяла. Дивуюся, як він може тобі не подобатися.

— Я не кажу про нього нічого злого. Але я певна, що він давно вже скінчив трицять.

— Ти знаєш, що я віддавна воліла поважних мужчин. А Георг має саме такі прикмети — —

Ольга заперечливо кивала головою:

— Ця історія мені не подобається. Він якось дивно поводиться...

Ельза споважніла:

— Слухай, Ольго... я маю тепер двацять три роки, хоч і виглядаю молодше. Я мала шіснацять, як мене віддали. Вже сім літ я заміжня і досі не знала, що це таке мрії дівчара.

— Но, добре, Ельзо... Але що буде, як про такий флірт довідається твій чоловік!

— Він не довідається ніколи. Я записана тут під своїм дівочим прізвищем. Але не сумніваюсь щодо твоєї дискретности. Серед купелевих гостей не маю ані одної знайомої особи. Ніхто й не підозріває, що я — мужатка. Вибач мені таке молоде бажання — пожити трохи ілюзіями. Все це скінчиться зовсім невинно. Георг робить враження порядної людини.

— А всеж це рискована справа...

— Вже залиши це мені. Треба з життя брати покищо те, що можна... Хоч би стиснути комусь руку... почути тепліше слово. А місячні ночі? Чи ти не була ніколи вражлива на проходи у сосновому лісі. Нераз приходить хвилина ніжної розмови... Кожна жінка має якісь гарні спомини, а я не маю ніяких. Коли я мала шіснацять років, вийшла з манастиря. Не мала я коло себе ані одного симпатика... ввесь час була під доглядом. Мусіла вийти заміж за чоловіка мені байдужого. Він ще

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського**, Львів, пл. Капітульна 3. І., тел. 54-46. **Найпевніша льоката гроша.**

— **Василь Гресяк** веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подвірю, III. сходи, I. поверх. 2618 11-20

— **Засідання Комісії нової історії України** при Історичній Секції НТШ відбудеться в пятницю, дня 9. жовтня в год. 6-ій вечором у Бібліотеці Н. Т. Ш.

— **Б. військових**, що мають збережені частини виряду, як ремені, наплечники, хлібники і т. п. речі, просимо по змозі якнайскорше дарувати чи передати їх за оплатою для Відділу історичних памяток у Музею Н. Т. Ш., Львів вул. Чарнецького ч. 24.

— **В. Тисяк у львівському радіо.** В середу, 7. ц. м. в год. 7.20 вечором співає відомий ліричний тенор В. Тисяк у львівському радіо. Наша публика буде мати змогу почути п. Тисяка ще на кількох концертах, які він дасть у Львові і на провінції.

— **Збірка на Ремісничу Бурсу.** Подаємо до відома, що збірка на Ремісничу Бурсу, переведена у Львові 4. жовтня ц. р., принесла **зол. 388.53.** При цій нагоді складаємо Вп. Жертводавцям і збірщикам щиру подяку за жертви і труд. — **Рада Ремісничої Бурси у Львові.**

— **Дорожнеча шаліє.** В останніх часах пішли сильно в гору ціни товарів у Львові, не тільки харчевих, але й всяких інших, потрібних до життя. Деякі роди мяса подорожіли на 40 до 60 сот. на одному кільограмі. Ціни хліба підвищувано вже двічи в сумі на 7 сот. Подорожіла бараболя, хоча повинна бути тепер дешевша. З дня на день ідуть в гору ціни гардероби, залізних товарів і т. д. На диво, урядові чинники, що переводили недавно обнижку цін, дивляться на все те крізь пальці і зовсім не думають станути в обороні законів, якими унормовано ціни.

— **„День коня" у Львові.** У звязку з днем коня відбувся минулої неділі похід вулицями міста. З площі Східних Торгів похід з орхестрою на переді перейшов вулицями Пелчинською, Коперника на Марійську площу, де передефілював перед представниками влади й установ, що стояли під памятником Міцкевича. В дефіляді взяли участь відділи кавалерії, кінної поліції, м. і. жіночої, цілий ряд кінних фіякрів, міські коні із заведення для чищення міста й міської молочарні, дальше селянські бандерії на конях з власною орхестрою, сільські вози з женцями і т. п. Похід замикала пожежна сторожа.

— **Професори університету не знають нового польського правопису.** В тижневику „Одноva", якого співробітниками є проф. Фр. Буяк, Ян Домбровський, Ст. Естрайхер, Евг. Ромер, Ф. Млинарський і інші, появилася така заввага: „Хоча новий правопис зубожив мову і викривив вимову, стосуємося, що правда — з відразою, до змін, яку приняла більшість. Якщо робимо це, то в переконанні, що це прийде рішення правопису. При цьому ані наші співробітники, між ними кільканадцять професорів університету, ані члени редакції досі не опанували дивачної і прикрої ортографії". А в школах вимагають від молоді, навіть української, щоби вже тепер уміла як слід новий польський правопис!

— **Радісний день у Перемишлі.** У неділю 18. жовтня ц. р. відбудеться в Перемишлі торжественне посвячення новозбудованої бурси ім. С. Петлюри для дітей емігрантів. Буде це день радісний не тільки для братів емігрантів з Великої України, яких діточки найдуть здорове й гарне приміщення в отсій бурсі-сиротинці, але і для всього українського громадянства, а передовсім для українського громадянства м. Перемишля, яке зможе пригорнути до серця своїх малих братчиків, викинених враз з родиною з Великої України через світову завірюху. Бурса С. Петлюри в Перемишлі — це живий памятник, збудований виключно жертвенністю українського громадянства, зокрема української політичної еміграції. Від 1. вересня ц. р. заповнює бурсу своїм гомоном 18 хлопчиків, зпоміж котрих половина — сироти. Прибули вони у віці від 7до 11 років життя з ріжних осередків нашої еміграції, щоб побирати науку в рідній школі. Без великого розголосу та без усякої реклями побудовано під самим замковим парком у Перемишлі прегарну здорову будівлю. Довершено дуже багато, але ще більше треба зробити. Загал громадянства,зокрема українське громадянство Перемищини, повинно отворити своє серце для цього емігрантського сиротинця і дати йому свою батьківську поміч. Хто може, хай особисто або привітом (на адресу П. Шкурат, Перемишль, Ринок 14) возьме участь у радісному торжестві посвячення дому. Матеріяльні жертви для бурси нехай будуть доказом, що ми не тільки на словах ідейні й соборники.

Михайло Рудницький.

Від Мирного до Хвильового

Студії про 25 наших письменників, про наш XIX-ий вік, про літературні напрямки і напрямні сучасної европейської літератури. Життєписи, твори і бібліографія.

440 сторінок. Ціна 5 зол. Порто 60 сот.

„Ця праця виповнює прогалину, яка істнує від часу появи історії української літератури С. Єфремова, і широко зупиняється на письменниках молодшого покоління, що їх Єфремов розглядав зовсім побіжно або поставився до них по мачушиному. Рудницький прикладає водночас новітні методи літературознавства, що краще схоплюють суть письменників ранішої доби і краще надаються для оцінки їх творчости".

„Prager Presse", 1 жовтня 1936.

— **Підпалили православну церкву.** В селі Святиця холмського повіту хтось підпалив православну церкву, що згоріла до тла. Нема сумніву, що це діло латинників.

— **Краєва хроніка.** В горах у Скільщині впав сніг і лежить уже кілька днів. — В Орихівчику п. Броди ввійшли до мешкання Олени Саган 3 злочинці, які прикидаючись ревізорами, що шукають сахарини, намагалися її ограбити. Саганова вискочила крізь вікно й наробила крику. Позбігалися сусіди і схопили грабіжників. В одного з них знайшли при ревізії річи скрадені в кооперативі у Вертелці.

— **Смертний присуд на бандитів.** Перед окружним судом у Хойніцах відбувся процес проти бандитської шайки Котловського і Франкевича, зложеної з 13 сіб, що була пострахом поморського воєвідства та околиці Данціґа. Герштів шайки, Котловського і Франкевича засуджено на кару смерти, інших на вязницю від 6 місяців до 6 літ.

— **Літо на Донщині.** З Ростова над Доном повідомляють про велику спеку, яка була там в останньому часі. В дні 30. вересня ц. р. температура в Ростові доходила до 31. ст., на другий день обнизилася до 28 ст. Подібна спека була на Кубанщині. Повстала вона під впливом південного горячого вітру. Зате в горах Дагестану впав великий сніг.

— **По смерти хотять ратувати.** Американська преса повідомляє про дальші висліди доходжень у справі вхоплення Ліндберґового сина, за яке згинув Гавптман на електричному кріслі. Кажуть, що губернатор Гофман має докази, що якщо губернатор Гофман брав участь у цьому злочині, то не сам Гавптман брав участь у цьому злочині, то не сам один. Прізвища спільників, мовляв, є знані губернаторові. Все те очевидно робота оборонця страченого Гавптмана.

— **Ріжні вістки.** В Магдебурзі помер у 85-му році життя генерал фон Арнім, б. командант четвертої німецької армії, що в часі світової війни брала участь у боях над Сомою та у Фляндрії. — У Стирії дався чути сильний землетрус, від якого потріскали в деяких місцевостях стіни і завалилися комини. — В Суяма-Сміцука (Японія) впав у воду гідроплян, при чому 3 особи утонули, а 5 померло від ран. — Італійський корабель „Йонія" зударився зі совітським кораблем „Волга", що їхав до Льондону і затонув. Урятовано тільки [illegible] італійських моряків.

строгіший, як мої батьки... ввесь час стежить за мною.

Ельзині уста скривились, якби хотіла плакати:

— Я хотіла би мати бодай один гарний спомин.. якусь мрію, в який я могла би поринати... Про якогось одного чоловіка, що тужив би за мною, що виповнював би мені життя своєю симпатичною появою. Так, досить було би мені мати хоч одного, що кохав би мене здалека і його..

Вона перехилила голову і сказала:

— Бо я вже його люблю.

III.

Було осіннє мрячне пополудне, коли Ельза відїзджала із своєю мамою на стацію. На готелевій терасі стояли вже поскладані столи та крісла, не чути вже було циганської музики, над цілим парком навис сумовитий настрій. На головних алеях не було вже видко прохожих.

Ельза попрощалася з Георгом уже напередодні. Він поцілував її тепло в руку і.. нічого більше. За ввесь час їх знайомости не трапилося нічого більше. Як вона здвувалася, коли побачила його на стації. Трохи ніяково було їй те, що він не був сам. Його тримала під руку якась дама і дивилася на Ельзу дуже цікаво. Ельза підійшла до Георга.

— Пане Параді! Я гадаю, що тепер уже крайня пора, щоб ви довідалися, хто — я...

І передала йому свій білет. Георг приблід. Але швидко заволодів собою й усміхнувся:

— Тішуся дуже, пані... добродійко...

І звертаючися до дами поруч, сказав до Ельзи:

— Дозвольте, що я вам представлю мою жінку... Саме нині приїхала...

Перекл. а. б.

З кіна.

Кіно „Атлянтік": „Відень шаліє".

Австрійська комедія з вальсами, [illegible]ми і веселими сценами. Нема тут ані [illegible] оригінальної інтриги ані прегарної вистави, [illegible] така собі звичайна любовна історія [illegible] пари, що не може перебороти опозиції [illegible] тітки, яка замісць рахуватися з почуваннями своєї вихованиці, рахується з маєтком [illegible]го кандидати до подружжя. Є тут і кілька [illegible] порозумінь, необхідних для комедійної [illegible]ки, щоб було з чого сміятися. Бачимо дуже [illegible]ємні сцени балю, чуємо симпатичні співи [illegible] сторанику та погідні, безпретенсійні [illegible]. Клясична віденська оперетка з гарною [illegible]вою, балетом і добрими артистами. Головні [illegible]лі грають Павль Гербіґер і Магда Шнайдер. Фільма має звичайний, добрий успіх [illegible] австрійських оперетоків.

✝ Посмертні згадки.

о. Евстахій Н. Пелех, совітник Митр. Консисторії, вислужений декан комарянський і парох Хлівчиць, по довгій і важкій недузі, засосований Найсв. Тайнами, упокоївся в Бозі 3 [illegible] ня ц. р. в 75-ім році життя і 51-ім священства. Перенесення тлінних останків з дому при вул. Костюшка ч. 133 в Сокалі до парохіяльної церкви відбулося дня 5. жовтня в год. 2. попол. Похоронні обряди розпічнуться дня 6. жовтня в год. 7 рано. В. Й. П.

Дописи.

ЛУЦЬК.

Храмове свято в Луцьку. Чесно-Хресна церква в неділю 27. м. м. святкувала дуже врочисто своє храмове свято. Службу Божу в сослуженні 8 священиків відправив Преосвященний Полікарп. Проповідь до вірних виголосив о. Кибалюк з Гнидави, закликаючи до [illegible] та боротьби з протирелігійною та протинаціональною діяльністю большевиків. Присутні з великою увагою вислухали змістовну проповідь. Дощ, що не переставав падати цілий день, унеможливив прихід процесії й [illegible].

Українська гімназія в Луцьку. В українській гімназії в Луцьку є 215 учеників, з яких 77-ох принято з початком ц. р. Найбільший відсоток (49 відс.) творять діти селян, з черги йдуть діти священиків (14 відс.); далі діти урядовців, учителів та інших (37 відс.). В гімназії учить [illegible] професорів, з яких 11 мають повні кваліфікації, і [illegible] склали педагогічного іспиту. В останніх двох роках збудовано гімнастичну салю і салю ручних робіт. Одначе шкільний будинок є вже за тісний і в новому році Т-во ім. Лесі Українки мусить придбати потрібні фонди з розбудови гімназії.

ЗБАРАЖЧИНА.

З життя рідно-шкільної організації у Збаражчині. Заходами Повітового Кружка Р. Ш. у Збаражі зорганізовано в цьому році 7 садків у повіті. Одначе з незалежних причин від рідно-шкільної організації розвязано лише три садки, а саме: В Добромірці, Ласківцях і Ш[illegible]лах. Простору салю Народнього Дому, прикрашену зелениями, вишивками, квітами й образами виповнили по береги старі і молодші, які прийшли приглянутись найменшим. На програму попису склалися: декламації і пісні дітей; національні і товариські гри та забави і національні танки. По кожній точці розлягалися на салі бурхливі оплески, а в батьків блищали в очах сльози радости. При кінці делегат Повітового Кружка в Збаражі п. Ярослав Богачевський подякував провідниці садка п. Стефі Бревко зі Львова за її повну посвяти працю. Подякував і висказав признання старшині кружка і всім тим громадянам, які прихильно ставились до садка. В імені батьків подякував провідниці о. Чин[illegible]ку. В імені старшини Кружка і від громадян села подякував [illegible] голова Кружка п. Трохим Гудима. Але найзворушливіше було прощання найменших і матерей зі садівничкою. Вони обкидали провідницю квітами і зі сльозами в очах просили її, щоб в черговому році знову прийшла до них.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Концерт у честь М. Шашкевича у Рибниках. Заходом хору при чит. „Просвіти" в Котові відбувся дня [illegible] ц. м. в домівці чит. „Просвіти" в Рибниках святочний концерт в честь Маркіяна Шашкевича. На програму склалися: вступне слово, дві декламації і [illegible] пісень під проводом студента богословії Богдана Щура. Слід зазначити, що такі концерти на селі мають моральне і виховне значення та залишають незатерте враження. Сала була переповнена молоддю з Рибник, Котова, [illegible]. Присутні: [illegible]чук, Мечицова, Потутор і Божикова.

Спорт.

ЗА ПЕРЕВИХОВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

(Пресова нарада у Соколі-Батьку)

В суботу 3. ц. м. відбулася в домівці Т-ва „Сокіл-Батько“ пресова нарада з руханковим показом і рефератом проф. С. Гайдучка: **„За напрям у нашому тіловихованні“.** Нараду відкрив заступник голови дир. А. Палій, підкреслюючи, що її метою поширити між громадянством зрозуміння справи тіловиховання. З черги увійшов на салю 1 рій руховиків Сокола-Батька. Дисципліна, однаковий однострій аж хапали за очі і свідчили, що у нас є теж здисциплінізовані ряди, до яких можна спертися. Показова година руханки почалася коротенькими оказами впоряду та прорухом (15 м.). У вправах звернено увагу на скорі рухи цілого тіла, що виробляють гнучкість. Опісля по черзі перейшли руховики усі вправи на приладах. На дручинку — рівні замахові вправи, на поручах виваги, стання, обстрімки і т. п., на тремені (руховім дручинку) — у передмасі та замасі вигини і вимахи, на коні позловж — перескоки розкроком та перекучкою і гилази по линві у ріжних видах (самими руками, руками й ногами і т. п.). Цілість тревала 45 хвилин і виказала дуже велику справність цього роя. І. рій — інструктори молодшого покоління — дав ще раз доказ, що сокільська організація йде вперед і веде перед у тіловиховному житті на З. У. З.

Після того проф. **С. Гайдучок** у короткому річевому рефераті звернув увагу на поодинокі роди вправ, яке їх завдання й обговорив значіння вправ, що були показані вечора. Далі вказував, що у нас слово „спорт“ не має більшого значіння; найкращий доказ, що спорт виправляють одиниці горді на себе, які не вміють чи не хочуть навчити нічого молодше покоління. Найкращий доказ малого зрозуміння спорту — це легкі кількі змагань у році, на яких старували змагуни зі сіл. Ці змагання виявили, що наші спортовці, зокрема студенти, не оцінюються сільськими змагунами. Тимчасом наша селянська молодь хотілаб неодного навчитися. Сокільство дає доказ, що до кожної ділянки прикладається з однаковим зрозумінням і тому ділянка спорту не є йому теж байдужа.

Весь реферат тревав 25 хвилин та був дуже цікавий. На закінчення дир. А. Палій подякував ще раз представникам преси за участь, підкреслюючи, що сокільська організація хоче перевиховати українське громадянство на свідому та здисципліновану націю.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ І Б 4:3 (2:3).

Важко писати звідомлення з недільних змагань — чи лише, чи описувати хід гри, чи враження і настрої схвильованих глядачів, чи непорадність судді. Україна виграла ріжницею одних воріт зовсім заслужено, хоч повинна була виграти у вищім відношенні, бо була без сумніву дружиною ліпшою і мала в другій половині безсумнівну перевагу. Від кількох змагань завважуємо, що поміч України кульгає, зокрема тепер, коли нема Гошовського. Пазуник на місці Сиротюка слабий, думаємо, що „ветеран“ Підлісецький куди краще заграв би на цій позиції. Обі бічні помічники не пильнують ніколи крилових і грають рішуче за багато дефензивно. Очевидно, що Віцка, який грав на середині помочі, при слабій грі бічних помічників теж випав дуже бліда. Його найбільшою хибою було те, що ніколи не знав, де уставитись до мяча і непотрібно трайнував сили, бігаючи по цілім грищі. В кожнім разі поки Гошовський не виздоровіє, Віцка повинен чи радше мусить дальше грати на середині помочі, якщо провід не схоче ослаблювати й розривати наладу, стягаючи Петрова на середину помочі. Оборона заграла назагал добре, хоч Олійникові можна закинути необережну, гостру гру, яка приносить іноді погані наслідки (карний!). Гуцул у першій половині нервовий і зовсім без викону, розігрався щойно в другій половині. Напад грав нерівно. В першій половині комбінував доволі складно, підіадав під ворота, але тут його наладу кінчилися. З крилових кращий Магоцький, він вміє центрувати, намагається стріляти на ворота. Окрему згадку слід присвятити Скоценеві II. Цей наймолодший змагун, без сумніву добрий, може навіть найліпший стрілець, часто забуває, що крім нього грає ще в нападі 4 інших напасників, що теж мають стріляти до воріт. Тому Скоцень II. повинен тоді, коли сам обставлений і не має певности успіху, подавати своїм партнерам і не стріляти егоїстично оборонцеві під ноги або воротареві в руки. Дуже добре заграв цим разом у нападі Міклоші. У цілій пятці напасників найслабший був Кравецький, який не вміє опанувати своїх нервів, що викликує несмак у чужих і своїх.

Хід гри. Змагання зачалися сенсаційно, бо перші ворота добуває Погонь по вільнім. Україна вирівнює по кількох хвилинах з карного, але Погонь знову веде 2:1, стріляючи ворота також з карного. З черги й Україна вирівнює теж з карного. Вкінці Погонь добуває треті ворота — знову з карного — за ненадійну руку Скоценя І. В першій половині 5 воріт, 1 з вільного і 4 з карних! У другій половині Україна натискає і по кількох хвилинах осягає перевагу, що її вдержує аж до кінця. Наслідком цієї переваги є 2 ворота, що їх добули Петрів і Магоцький. Україна мала багато нагод підвищити вислід, але стріляла переважно воротареві в руки. Кілька нагод змарнував Скоцень, як це ми вже замітили.

При кінці мусимо ще кілька гірких слів правди написати під адресою українських глядачів. Годі приказати кільком соткам чи тисячам схвильованих глядачів мовчати, але коли частина публики дозволиться некультурно, вигукуючи під адресою чужих і своїх змагунів, судді і під адресою чужої публики, і при цьому виказує **повне й компромітуюче незнання приписів гри** — то це приневолює правдивих спортовців паленіти зі сорому. Спортове грище — це не цирк! Найкращим доказом спортового вироблення публики є те, коли вона вміє не тільки оцінити гру своєї дружини, але й чужої, і вміє дивитися критичним оком на похибки чи слабі сторони своєї дружини. Найвища пора зрозуміти, що власна кволість і непорадність — це ніяка кривда і причини програних наших дружин слід дошукуватися передовсім у похибках чи недотягненнях наших грачів.

В найближчу неділю Україна грає найважніші змагання в цьому сезоні з Чорними, тому вже сьогодні звертаємо увагу наших спортових крикунів, що можна і треба своїх заохочувати до гри, але в ніякім випадку не повинні повторюватись авантюри з минулої неділі. Темпераментним крикунам звертаємо увагу, що Україна є господарем змагань і відповідатиме за лад на грищі та між глядачами. Криками і всякими некультурними вигуками можемо українській дружині тільки пошкодити, а ніколи помогти!

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Чорні — Лехія 2:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Огніско — II. Сокіл 3:2 (2:1).**

ЛЬВІВ. **Р. К. С. — Польонія 2:2 (0:2).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Корона 4:0 (3:0).**

РЯШІВ. **Гасмонея — Ресовія 2:2 (1:1).**

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	7	13	1	22:11
2. Україна	**6**	**11**	**1**	**29:6**
3. Ресовія	7	10	4	27:11
4. Огніско	8	10	6	16:20
5. Корона	8	7	9	12:16
6. Гасмонея	5	5	5	8:7
7. Лехія	5	4	6	7:9
8. Чувай	6	4	8	12:29
9. II. Сокіл	6	3	9	10:17
10. Польонія	3	2	4	6:6
11. Р. К. С.	6	2	10	7:16
12. Погонь І Б.	5	1	9	13:21

МИСТЕЦТВА УСС.

Тризуб — УРСК 4:1. УРСК поправляється з кожним змаганням. В порівнанні до катастрофальної програної 13:1 з Чорноморцями грав тепер на небо краще. Одначе виграла дружина краща технічно й більше рутинована.

Чорноморці — Буревій 3:0 в.-о. Буревій виставив 7 грачів і суддя відсвистав воковер. Товариські змагання скінчилися вислідом 1:3.

Дніпро — Буйтур 3:0.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Рух 7:2 (3:1).** Сян виграв треті з черги й останні мистецькі змагання в осінній рунді та здобув осіннє мистецтво, осягаючи 6 пунктів та відношення воріт 17:6. Сян виграв був із Гаґібором 5:3 і з Легією 5:1. Останні змагання вирішив Сян певно у свою користь, хоч Рух був у першій половині доволі грізним противником. У Сяні добре грали Гібалевич, Турко, що оба стріляли по 3 воріт. Останні ворота здобув Суський. Ворота для Руху стріляли Куник і Непокій. Рух грав у другій половині в десятку. Суддював д-р Крайцарок.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Легія (Коросно) — Гаґібор 3:1 (0:1).** Зовсім ненадійна перемога Легії.

ЛЬВІВ. **Погонь II — Ураїна II 4:2.**

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Зоря — Ґвязда Штерн 3:0 (1:0).** Легка і заслужена перемога Зорі, яка ввесь час змагань мала сильну перевагу. Від більшої поразки Ґвязди врятував її воротар, який оборонив цілу низку стрілів просто з небувалою посвятою. Ворота для нашої дружини стріляли: Крушельницький, Миськів і Юськевич (прекрасним „воледом“). Суддював слабо п. Павловський.

ЛЬВІВ. **Степ — Льот 1:1 (1:1).** Мистецькі змагання, що покінчилися після гарної гри нерішеним вислідом. Гра ввесь час у гострому темпі, в другій половині навіть за гострім. Ворота для Степу добуває Петрівський, добиваючи стріл Грицая. В другій частині Льот старається за всяку ціну виграти і „вікінчує“ поодиноких змагунів Степу. Найкращі з Степі оборонна трійка і Гейдук. Суддя Пшиборовський слабий. Глядачів приблизно 200.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

КОПЕНГАГЕН. **Данія — Польща 2:1 (0:1).** Польща вела 1:0, але програла, бо польський напад грав слабо. Суддював німець Петерс. Глядачів більше як 20.000.

КРАКІВ. **Мадяршина — Краків 2:1 (0:0).**

ПОЗНАНЬ. **Познань — Репр. серед. Німеччини 1:1.**

КАТОВИЦІ. **Нім. Шлеськ — Польський Шлеськ 3:2.**

ВАРШАВА. **Варшава — Данціґ 3:0 (2:0).**

ЗМАГАННЯ ЧЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

УЖГОРОД. **С. К. Русь — Простейов 2:5 (2:2).**

Чергова програна Руси з дуже сильним противником, що переміг у змаганнях за чашу середущої Европи Адміру, в турне по Швеції найсильніші спортові шведські клюби. Вstartaki Русь трималась до половини доволі добре, тільки по перерві не стало сили й наші ужгородці не видержали темпа. Деяке виясненя останніх неуспіхів Руси дає факт, що тренер Мазаль покинув через непорозуміння із проводом нашу дружину та перенісся як тренер до С. К. Простейов. Головна причина непорозуміння була така, що Мазаль не погоджувався із складом дружини, що його виставляв провідник. Найбільші заміти Мазаля торкалися складу Руси проти Славії. Довідуємося, що Русь дістала нового середущого помічника Фрибу, що грав у дружині Градец Кральове. Побачимо, чи новий набуток (разом з іншими новозанґажованими грачами) зможе ще врятувати нашу ужгородську 11-ку перед загрозою деградації.

Русь осягнула по змаганнях минулої неділі таке саме відношення воріт, що Україна, тільки у противнім порядку.

ПРАГА. Спарта — Вікторія Пільзно 5:0 (5:0).

БРАТИСЛАВА. С. К. Братислава — Славія (Прага) 1:1 (1:0).

НАХОД. С. К. Наход — Жіденіце 1:2.

БРНО. Мор. Славія — Вікторія Жіжков 2:4 (2:1).

Мор. Славія скріпила себе в останньому часі трьома новими добрими грачами з ріжних клюбів. Та це скріплення дружині багато не помогло.

КЛАДНО. С. К. Кладно — С. К. Пільзно 4:0 (2:).

Табеля чеської Державної Ліги.

Славія	6	4	1	1	9	19:6
Спарта	4	4	0	0	8	16:1
Простейов	6	4	0	2	8	18:15
Жіденіце	6	4	0	2	8	9:5
Братислава	6	2	3	1	7	10:7
Кладно	5	3	0	2	6	15:8
Наход	5	2	2	1	6	11:8
Вікторія Пільзно	6	2	3	1	6	10:8
Вікторія Жіжков	6	2	1	3	5	16:15
С. К. Пільзно	6	2	0	4	4	8:14
Мор. Славія	6	1	0	5	2	6:17
С. К. Русь	6	0	1	5	1	6:29

В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ ГРАЮТЬ У ЛЬВОВІ.

Україна — Чорні, Льот — Луг, Гасмонея — Степ.

В Державній Лізі: Погонь — Шлеськ у Львові, Гарбарня — ЛКС у Кракові, Варшавянка — Домб у Варшаві. Варта — Легія у Познані.

В Окружній Лізі: Погонь І Б — Корона, Гасмонея — Чувай, Лехія — Р. К. С. — всі у Львові, Ресовія — II. Сокіл у Ряшеві, Польонія — Огніско в Перемишлі.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Володимир Кобільник: ЗНАКИ НА ДНАХ ПОСУДИН КНЯЖОЇ ДОБИ ЗІ СТУПНИЦІ ПОВ. САМБІР. Відбитка з „Літопису Бойківщини“. Стор 8 + IV з ілюстраціями.

Сергій Даушков: БУЛО КОЛИСЬ. Історична повість у чотирьох частинах. Перша частина. Накладом автора. Кременець 1936. Стор. 269. 16°. Ціна 1.50 зол.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, жовтень 1936. Р. IV. кн. 10. Зміст: Сергій Кушніренко: Епізод. — Стефан Ґеорґе: Нова держава. — Пер Доміцік: За чи проти Амґретіо. — Ґ. де ля Фушардієр: Чому я не комуніст? І. Коровицький: Ще про церковні справи. — Дарія Віконська: Буття й знання. — Л. Мосендз: Марґіналії до „Української Доби“ Ю. Липи. — Р. К.: Хто переможе в майбутній війні. — Евг. М.: Світ, що згинув. — *** Погорда смерти японців. — Дм. Донцов: Великий бенкет. — Д-р Павл Попнов: Економічна конкуренція полів і родина. — Сгапарель: Ярама і Ярема. — І. Іванис: Українська чорна металюргія. — Л. М.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Львів, вересень 1936. Р. XXXI. Ч. 9. Зміст: о. В. Рабій: Наші обовязки під сучасну пору. — о. М. Чорнега: Оживлення церковних брацтв як передумова Катол. Акції в парохії. — о. В. Д. С.: Празник Успення Богородиці в Уневі. — о. Степан Фітьо: Другий душпастирський курс у Золочеві. — о. Д. П.: Соціялісти-радикали і духовенство. — Всячина.

ЖИТТЯ І ПРАВО, вістник теорії і практики. Львів, вересень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: Д-р С. Баран: Ювилей сеньора української палестри. — Привіт СУА. — Д-р М. Волошин: На передодні довершення реформи права про устрій адвокатури. — М-р Б. К.: Перед новою загрозою. — В. Лц.: Нове векселеве право. — М-р М. Б.: До постанов валютового декрету. — Поступовання перед НАТ. — Д-р І. Грицай: Про податкову ординацію. — Посмертні згадки. — Бібліографія. — Висліди нарад Термінольоґічної Комісії. — Оречення Найвищого Трибуналу.

САМОСТІЙНА ДУМКА, літературно-науковий і суспільно-політичний місячник. Чернівці, березень—травень 1936. Р. VI. Ч. 3—5.

СІВАЧ, часопис присвячений проповіди і катехизі. — Львів, жовтень 1936. Р. І. Ч. 2.

СЛУЖБОВИК. Львів, вересень. 1936. Р. XIV. Ч. 9.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Львів, вересень-жовтень 1936. Р. IV. Ч. 9—10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

Тернопіль:
7. Х. Лев в Абісинії.
8. Ц. Муж двох жінок.
9. Х. Інваліди.
10. Х. Вій
11. Х. Циганський барон.
З Тернополя іде театр до Збаража.

Великий Театр:

Вівторок, 6. Х. год. 8. веч. „Коріолян".

Кіна.

АПОЛЬЬО: „Болько й Долько" з Ад. Димшою.
АТЛЯНТИК: „Відень шаліє".
ВАНДА: „Додик на фронті".
ҐРАЖИНА: „Рітмайстер фон Верфен".
КАСИНО: „Маерлінг".
КОПЕРНИК: „Нинішні часи" з Чарлі Чапліном.
МАРУСЕНЬКА: „Малий бунтар" з Шерлі Темпль.
МЕТРО: „Кохаю всі жінки" з Іваном Кепурою.
МІРАЖ: „Бурлака з над Волги".
МУЗА: „Серця зі сталі".
ПАКС: „Ґенералова дочка" та кольорові додатки
ПАЛЯС: „Ядзя" зі Смосарською.
ПАН: „Пан Твардовський".
РАЙ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Еґерт
СВІТ: „Чорна перла".
СТИЛЬОВЕ: „Люди у тунелі" і ревія.
ТОН: „Пат і Паташон, як вязні".
УТІХА: „Небесні птахи" і ревія.
ХИМЕРА: „Гавайська цвітка".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Канарійські острови".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 6. жовтня 1936.

Відень (506,8) 12.00 Розр. концерт, 16.05 Балетова музика, 17.15 Спів, Д. Шмедес сопр., 17.35 Форт. ресітель, 20.00 Сонати на скр. і форт., 20.35 Вес. парада солістів, **Кошиці** (259,1) 12.35 Концерт орх., 18.00 Для Закарпаття. **Прага** (470,2) 17.30 22.25 Смичк. квартет, 18.20 Камер. музика, 18.30 Концерт, 21.45 Пісоньки, **Білгород** (437,3) 17.20 Нар. мельодії, 19.50 Нар. пісні, 20.45 Опера, **Берлін** (356,7) 16.30 Сопран, тенор, форт., 18.00 Концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 15.45 Мала кантата на міш. хор і см. орх. Мірш-Ріціюса, 16.00 Музика, 18.00 Гавайські пісні у вик. Ади Сен-Поль, **Мінхен** (405,4) 17.15 Форт. твори мнх. композиторів, 19.15 Звучні дрібнички, концерт солістів, 20.10 Вес. ее ір, 21.40 „Макбет" симф. поема Р. Штравса під дир. композитора, **Будапешт** (549,5) 17.00 Сольо на тарогато, 17.50 Сп. ресітель Л. Ляврісіна в супр. циг. орх., 19.30 „Банк-Бен" оп. Еркля, 23.20 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна музика 17.15 Форт. ресітель, 19.00 Легка музика, 20.45 „Ле едуканте ді Соренто" оп. Усілія, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 17.15 Секстет Бетовена.

Середа, 7. жовтня 1936

Відень (506,8) 17.10 Зучасна австр. музика, 19.35 Концерт, **Братислава** (298,8) 17.40 Словацькі нар. пісні, 18.15 Мадярські пісні, **Прага** (470,2) 20.15 Концерт, **Париж** (1648) 12.00 Симф. музика, 21.00 Сонати. **Білгород** (437,3) 19.50 Пісні, 20.15 Діточий хор, **Берлін** (356,7) 14.15 Легка музика, 20.45 Орх. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 11.00 Музика, 17.50 Скр. форт., 20.10 „Бельканто" сп. ресітель Джіно Сінімберґі, 20.45 Кантата Баха, **Мінхен** (4054) 16.30 Орх. конц., 22.30 Соната на скр. і форт. К. Шефера, **Будапеш**, (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.30 Сальон. музика, 19.15 Спів, 20.20 Музика 4-ох пір року, 22.15 Форт., **Міляно** (368,6) 17.15 Камер. концерт, спів, форт., 20.40 „Кіянті" радіосценка з муз., 21.05 Орх. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 21.15 Орх. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 6. жовтня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Раніший денник, 7.25 Програма на нині, 7.35 Легка музика з гр пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „В осени", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музика, спів із гр. пл., 12.40 Інавгурац. авд. хліборобських вістей, 12.50 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.30, 17.15 Концерт орх., пісоньки, 17.00 Льондон убогих, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт. вістки, 18.20 М. Ретберг, з гр. пл., 18.35 „Про Мартина Кендзьора", літ. нарис, 18.50 Промова мін. осв. Свентославського, „Вага Помор'я і Торуня", 19.05 Роля провідника у сусп. житті, 19.25 Скр. сонати Бетовена, форт., скр., 19.45 Пісоньки в вик. хору, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт, орх., скр., спів; у перерві Веч. денник. Актуальна гутірка, 22.30 Поет Рімбо — кольонізатор Абісинії, 22.45,23.00 Танк. музика.

Середа, 7. жовтня 1936.

6.30 Раніша авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Раніший денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для мол. дітей: „Гутірка про воду", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх. мандолиністів, 12.40 Що робити з пнучими ростинами, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Розр. музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклям. концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.45 Техн. скринька, 15.55 Легка музика з гр. пл., 16.10 Муз. загадки, авд. для ст. дітей, 16.30, 17.15 Концерт орх., Лучай бас, 17.00 Сповнені мрії про військо, 17.50 Першим ел. трамваєм на кр. виставу 1894 р., гутірка Ст. Василевського, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Муз. мініатури, 18.40 Не вбивайте мист. таланту дітей, 18.50 Що дає хліборобові професійна організація, 19.00 „Опівні" вимок із пов. Вайсенгофа „Життя й думки Жигм. Подфіліпського". **19.20 Українська пісня, концерт у виконанні Василя Тиска, хорів Котка й „Сурми" з гр. пл. у супр. фортепіяну,** 20.00 Театр Уяви: „Покарана" драма Анд. Рибіцького, 20.30 Музика з гр. пл., 20.35 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Як ми побудували нашу школу, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Концерт камер. орх., 22.15 Камер. концерт, 23.00 „Під знаком танку", гр. пл.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельґи бельґ. 89.78—89.35, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Франки фр. 24.81 — 23.67, Фр. шв. 122.60—121.80, Фунти англ. 26.28 — 26.12, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Корони данські 117.29—116.45, Корони норв. 131.88—133.90, Кор. шв. 135.43 — 134.45, Марки фінл. 11.59—11.30, Марки нім. 135 — 133, Шил. австр. 99—98, Марки нім срібні 149—144

Акції.

Банк Польський 105, 104. Цукор Ніледев 43, Цукор 29, Вуголь 15.50, Лільпоп 13.75, Норблін 61, Островець 30.57, Стараховичі 35.50, 35, 35.25.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 63, серії 76.50, 2. ем. 63.75, серії 77.50, 5 конв. 51.50, 6 дол. 70, 4 прем. дол. 47.25, 47, 47.50, 7 стаб. 4.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 4. Х. 1936.

	Льоко ст. заладов.	
Пшениця зб. 750 гр/л.	22.00—22.50	зол.
Жито шт. І. 710 „	15.50—15.75	„
Жито шт. II. 700 „	15.25—15.50	„
Овес шт. I а 478 л. зад.	13.75—14.00	„
Овес шт. II а 450 не зад.	13.25—13.05	„
Кукурудза краєва	13.25—13.50	„
Фасоля „корона" ручно вибирана	50	„
Фасоля „тізо" руч. виб.	35	„
Фасоля „смальцівка" р. в.	16.00—16.50	„
Вика чорна	16.00—16.50	„
Вика сіра	15.50—16.00	„
Гречка	13.00	„
Сім'я коноп.	26.50	„
Сім'я соняшникове 95%	27.00	„

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 5. жовтня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. 1 без опакування	2.35	зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.40	„
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.40	„
1 л. молока	0.14	„
1 к. яєць	3.50	„

Тенденція на масло, молоко та на яйця сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 5. Х. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахоясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Кури I. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.70 кг. вгору	1.05	зол.
Курята I. кл. біло и жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору	0.85	„
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	0.85	„

Слабших сортів від вище поданих, не приймається.

Togal

Зближається осінь, слота, зимно. Засобись у пору в таблетки Тоґаль. Тоґаль вживаємо при **простуді, ґрипі, пропасниці, ломоті в костях і при ревматичних терпіннях.** Тоґаль спричинює спадок горячки і втихомирює болі. Можна дістати у всіх аптеках.

Вже вийшов із друку й розісланий Вш. Відборцям черговий XIV річник

Календаря-альманаха на 1937 рік „ДНІПРО"

Присвячений 20-літтю української революції, видання Українськото Т-ва Допомоги Емігрантам у Львові.

В Календарі взяли участь: Андрусяк М., Антонович Д., Бутович М., Горбачева В., Данько М., Дорошенко В., Дорошенко-Савченко Нат., Журба Галина, Заплотний В., Кононенко Х., Королів-Старий В., Лащенко Галина, През. Левицький Андрій (інтерву), Лепкий Б., Липа Ю., Лотоцький Ол., Маланюк Є., Феденко П., Федорович-Малицька І., Чикаленко Л.

Ціна Календаря 1.80 зол. (з пересилкою).

Ввесь дохід — на добродійні цілі.

Адреса для замовлень:

Львів, Ринок 10, II. п. — Конто ПКО у Львові: 504.782.

Календар можна набути у всіх книгарнях.

Повідомляємо П.Т. Гостей, що вже від чинена в новім льокалі кімната до снідань. РЕСТОРАН **Д. Дружбяка** Львів, Ринок 40

Поручає смачні снідання, обіди і вечері. Буфет засоблений у добрі перекуски і всякі напитки, краєві і закордонні. — Пиво Окоцімське

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВНА ДРУКАРНЯ „ДІЛО" ЛЬВІВ, РИНОК 10.

ВИКОНУЄ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ І НАЙДЕШЕВШЕ ТВОРИ, БРОШУРИ, АФІШІ, ЧАСОПИСИ ТА ВСІЛЯКІ ІНШІ ДРУКИ.

Подяка.

Отсим складаю щиру подяку Вп. П.: Д-р Ґ. Лисинецькому, Д-р А. Гарасимові і Д-р П. Зволинському за успішну і безкорисну оборону, а Вп. П.: П. Т. Сімковим, Інсп. В. Сімковому і о. В. Сухому за ласкаву і повну посвяти опіку підчас перебування в болехівській вязниці.

Мирослав Пузик, канд. інж.

КУПНО - ПРОДАЖА

ЧОТИРНАЦЯТЬДНЕВНА велика дешева продажа ФІРАНОК, кап, брокатів, таблеток crochet на вагу. Фрайліх, Сикстуська 21. 2679 —75

НАУКА

ТАНЦІВ навчає першорядна Школа Брисьової-Іравтової і Сина Баторія 28. 2709 3—3

ШКОЛА ЖІНОЧОГО КРОЮ з правом видавання свідоцтв, проваджена паризьким моделістом Біндером приймає вписи, Оссолінських 12. 2704 12-?

МЕШКАННЯ

ДВА ГАРНІ ПОКОЇ, передпокій, кухня, біля Личаківського парку 50 зол. Відомість „Трансакція" (Ігнат) Длугоша 1. 2832 2—3

РІЖНІ

ЗИ і ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські: Коперника 26, подвіря. 2798 3-10

ЖАРІВКИ від 5—25 ват, 110—220 вольт, 70 сотиків, батерії до ліхтарок по 35 сотиків, лямпи двополуменні наклеєк зол. 6.—, ЦЕНТРАЛЯ ЖАРІВОК, Львів, Ринок 21. 2804 3—3

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Дешево — Сітки до огорожі **І. КОНРАД**

Львів, вул. Гетманська 22. 2696 3-

MAG Nr. 1

РЯТУЄ ВОЛОССЯ усуває перхлі - запобігає випаданню ДАЄ ГАРНУ буйну зачіску.

ЗНАМЕНИТЕ БІЛЛЯ на осінь і зиму для Пань, Панів і дітей **купите найкорисніше** просто у фабриці **ПАВ** **ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1.** 2809 3-

ФУТРА дешево і солідно виконує Е. Гоняшек, Львів, Домініканська 4. 2654 15-

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, коли дасьте оголошення до нашого щоденника

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.